

УДК 378.011.3-051:796:61:57
DOI 10.31654/2663-4902-2026-PP-1-122-129

Ларіна Т. В.

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки,
психології, початкової, дошкільної освіти
та управління закладом освіти
Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II
tatjanalarina6@gmail.com
orcid.org/0009-0006-9398-8864

ІНТЕГРАЦІЯ ПРІОРИТЕТНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ З МЕДИКО-БІОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ФАХОВУ ПІДГОТОВКУ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

У статті розглянуто інтеграцію пріоритетних компетенцій з медико-біологічних дисциплін у фахову підготовку майбутніх вчителів фізичної культури. Мета дослідження передбачала теоретичний аналіз і обґрунтування значущості інтеграції пріоритетних компетенцій з медико-біологічних дисциплін у фахову підготовку майбутніх вчителів фізичної культури. Структурно-логічний аналіз щодо набуття компетенцій з медико-біологічних дисциплін майбутніх вчителів фізичної культури в освітньому процесі виявив аспекти значущості пріоритетних компетенцій з медико-біологічних дисциплін у фаховій підготовці майбутніх вчителів фізичної культури, які актуалізують питання інтеграції теоретико-практичних компетенцій з медико-біологічних дисциплін у підвищення якості комплексної підготовки майбутніх фахівців. З'ясовано, що одним із важливих аспектів у підготовці майбутнього вчителя фізичної культури є цілісне поєднання дисциплін медико-біологічного спрямування, що забезпечує глибше розуміння закономірностей функціонування організму під час фізичного навантаження та відповідає потребам інтегративного навчання, який є орієнтованим на комплексне бачення професійної діяльності. Розглянуто важливість використання міждисциплінарного підходу і виявлено, що міждисциплінарна інтеграція анатомії, фізіології, біомеханіки, біохімії та вікової морфофункціональної підготовки сприяє цілісному сприйняттю професійної діяльності, підвищує ефективність освітнього процесу та створює передумови для глибшого засвоєння знань. Проаналізовано проєктну діяльність як один із перспективних методів, що дозволяє забезпечити інтеграцію знань у процесі фахового навчання майбутніх вчителів фізичної культури. Обґрунтована практична значущість щодо набуття компетенцій з медико-біологічних дисциплін в контексті міждисциплінарного підходу з перспективою ефективного використання здоров'язберезувальних технологій у фаховій діяльності майбутніх вчителів фізичної культури. Виявлена значущість інтеграції пріоритетних компетенцій з медико-біологічних дисциплін у професійну підготовку майбутніх вчителів фізичної культури, що є базовою передумовою комплексної готовності майбутніх вчителів фізичної культури до становлення педагогічної майстерності в контексті перспективної самореалізації та готовності до навчання впродовж життя.

***Ключові слова:** інтеграція пріоритетних компетенцій, медико-біологічні дисципліни, інтегративне навчання, міждисциплінарний підхід, фахова підготовка, майбутні вчителі фізичної культури, комплексна професійна компетентність.*

Постановка проблеми. Професійна компетентність сучасного вчителя фізичної культури, насамперед, передбачає формування фундаментальних знань, що

спрямовані до подальшого продуктивного саморозвитку і перспективного самовдосконалення у майбутній фаховій діяльності. Професійне навчання на основі компетентнісного підходу вимагає міждисциплінарної підготовки в контексті набуття компетенцій з медико-біологічних дисциплін, що сприятиме забезпеченню ефективного вирішення професійних завдань у сфері фізичної культури і спорту.

Майбутній учитель фізичної культури або тренер має володіти комплексом компетентностей, що охоплюють розуміння функціонування людського організму, біологічних основ рухової активності, закономірностей фізичного розвитку та методів їх застосування у практичній діяльності [4, с. 188].

Розуміння значущості пріоритетних компетенцій з медико-біологічних дисциплін у фаховій підготовці майбутніх вчителів фізичної культури сприятиме запобіганню у виникненні суттєвих проблемних професійних ситуацій і спрямує траєкторію діяльності до безпечного проведення навчально-тренувальних занять з учнями закладу загальної середньої освіти.

Отже, перспективи якісної професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури актуалізують питання формування теоретико-практичних компетенцій з медико-біологічних дисциплін з метою оптимізації функціонального стану організму, мінімізації ризику травматизації та забезпечення оптимального фізичного навантаження учнів, формування фізично і психічно здорової особистості в освітньому процесі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання значущості набуття компетенцій з медико-біологічних дисциплін у процесі професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури були предметом наукового дослідження в контексті використання інтегративного підходу в освітньому процесі фахової підготовки майбутніх вчителів фізичної культури (О. Сокогонь, О. Донець) [6]; інтеграції новітніх технологій та інтерактивних завдань у рамках системи навчання з використанням корекційно-регулюючих функцій на основі феномену зворотного зв'язку у процесі професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури (П. Лівак) [3]; міждисциплінарної інтеграції як інструменту системного навчання, здатного активізувати пізнавальну діяльність, розвивати критичне мислення та професійну компетентність (О. Омельчук, В. Білик, О. Приймаков, К. Василенко, С. Книш) [5]; *проектної діяльності студентів як ефективного засобу інтеграції знань для вирішення практичних завдань у галузі фізичної культури* (О. Маркова, Я. Логвінова) [4].

Т. Денисовець, П. Хоменко, Д. Олефір [2] розглядають інтеграцію знань з медико-біологічних дисциплін як можливість забезпечення комплексного підходу до оптимізації навчально-тренувальних занять; з позиції здійснення контролю щодо фізкультурно-спортивної діяльності з метою безпеки для здоров'я (Т. Денисовець, О. Квак, В. Гогоць, П. Хоменко) [1].

Аналіз наукових досліджень надає підстави стверджувати про значущість різних аспектів щодо формування компетенцій з медико-біологічних дисциплін, проте інтеграція пріоритетних компетенцій у фахову підготовку майбутніх вчителів фізичної культури потребує поглибленого вивчення щодо формування комплексної професійної компетентності.

Мета статті – теоретичний аналіз і обґрунтування значущості інтеграції пріоритетних компетенцій з медико-біологічних дисциплін у фахову підготовку майбутніх вчителів фізичної культури.

Виклад основного матеріалу дослідження. Освітній процес фахової підготовки майбутніх вчителів фізичної культури слід розглядати в контексті міждисциплінарного підходу, що сприятиме логічно-послідовному формуванню професійних компетенцій з можливістю їхньої ефективної інтеграції у практичну діяльність.

Сучасний підхід до розуміння проблеми інтеграції навчання базується на таких провідних принципах, як фундаментальність і цілісність освіти, системний і особистісний підхід. Відбувається процес становлення розуміння проблеми інтеграції, як ідеї формування особистості, що володіє всіма професійними якостями високоосвіченого фахівця [6, с. 167].

В умовах сучасного освітнього процесу одним із пріоритетних завдань є забезпечення максимальної активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти. З метою стимулювання навчальної та пошукової активності доцільно впроваджувати інтерактивні методи навчання. Зазначені методи відповідають актуальним освітнім тенденціям, сприяють підвищенню мотивації здобувачів освіти та передбачають різноманітні форми взаємодії, зокрема: «студент – викладач», «студент – студент» [5, с. 92].

Важливим компонентом сучасних програм є розвиток міждисциплінарної співпраці, що передбачає активну взаємодію студентів із представниками суміжних галузей – лікарями спортивної медицини, фізіотерапевтами, дієтологами, психологами та фахівцями з біомеханіки. Це сприятиме формуванню комплексного підходу до управління спортивною підготовкою та підвищенню якості професійної діяльності майбутніх спеціалістів [2, с. 89].

Головним завданням при підготовці фахівців фізичної культури є формування і засвоєння знань і умінь використовувати інструментальні методи реєстрації та зняття фізичних показників; розмежування рухових дій за біомеханічними, фізіологічними та психологічними характеристиками; визначення функціональних особливостей організму; формування здоров'язбережувальної спрямованості; запобігання травматизму; формування мотивації та заохочення до занять фізичним вихованням [6, с. 168].

Використання інтегративного підходу в освітньому процесі фахової підготовки майбутніх вчителів фізичної культури сприятиме формуванню комплексної професійної компетентності, що становить перспективне підґрунтя конкурентоспроможного фахівця.

Одними із важливих компонентів інтегративного підходу у підготовці майбутнього вчителя фізичної культури є наступні:

Когнітивний компонент – це сукупність знань, на основі яких формується природничо-наукова компетентність фахівця фізичної культури з проєкцією на майбутню професійну діяльність, міцність та усвідомленість знань. Такими знаннями є фундаментальні знання з анатомії, фізіології людини, біохімії, біомеханіки, основ медичних знань, функціональної діагностики організму та інших природничих наук, в обсязі, який необхідний для освоєння професійних дисциплін та використання в обраній професії; основні положення, що лежать в основі сучасної природничо-наукової картини світу і необхідні для формування природничо-наукового світогляду, який є невід'ємною частиною людської культури; знання методів наукового пізнання в контексті майбутньої професії.

Діяльнісний компонент – це сукупність умінь і навичок використовувати природничо-наукові знання для практичного вирішення професійних завдань. Він передбачає здатність проводити спостереження за фізичним станом організму, використовуючи знання з анатомії, фізіології, біомеханіки, біохімії та діагностики функціонального стану організму, аналізувати та оцінювати свій фізичний стан, робити висновки щодо тенденцій змін; використовувати природничо-наукові знання при необхідності надання долікарської допомоги у професійній діяльності; застосовувати емпіричні і теоретичні методи наукових досліджень. Також, діяльнісний компонент передбачає здатність до самоосвіти і самовдосконалення.

Мотиваційний компонент є сукупністю мотивів, що спонукають студента до вивчення природничо-наукових дисциплін, відповідне ставлення, як до необхідних у подальшій професійній підготовці і практичній діяльності. З точки зору концепції сталого розвитку, мотиваційний компонент, окрім особистісно-значущих мотивів, також повинен включати соціально-значущі мотиви оздоровчої діяльності, такі як розуміння і бажання збереження здоров'я, ведення здорового способу життя. До мотиваційного компонента належить здатність осмислювати й оцінювати власну діяльність та її результати, визначати потреби в подальшій освіті та самоосвіті, наслідки особистої здоров'язбережувальної діяльності, її ефективність; прагнення і

готовність до самоосвіти і самовдосконалення; здатність нести відповідальність за результати власної навчальної і професійної діяльності.

Особистісний компонент – це сукупність індивідуально-психологічних якостей і здібностей, важливих, як для майбутнього вчителя фізичної культури, так і для сучасного фахівця в цілому. Даний компонент характеризує якість засвоєння знань [6, с. 168].

Отже, структурні компоненти інтегративного підходу є взаємообумовленими і спрямовують особистість до рефлексивної діяльності та формуванню пріоритетних компетенцій на основі ціннісних інтересів в контексті професійної підготовки майбутніх фахівців.

Розвиток спортивної науки, біомедичних технологій та педагогічних методик вимагає безперервного вдосконалення навчальних програм із підготовки фахівців фізичної культури та спорту. Врахування міждисциплінарного підходу у навчальному процесі забезпечує якісну інтеграцію медико-біологічних знань і тренувальних методик, що сприяє формуванню висококваліфікованих фахівців, здатних ефективно адаптувати тренувальний процес до індивідуальних потреб спортсменів [2, с. 88–89].

Дисципліни медико-біологічного спрямування – анатомія, фізіологія, біомеханіка, біохімія та вікова морфофункціональна підготовка – формують методологічну основу для міждисциплінарного підходу в підготовці майбутніх висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців галузі фізична культура і спорт. Їх цілісне поєднання забезпечує глибше розуміння закономірностей функціонування організму під час фізичного навантаження, сприяє ефективному вирішенню навчальних і науково-практичних завдань та відповідає потребам інтегративного навчання, орієнтованого на комплексне бачення професійної діяльності [5, с. 91].

Використання технологій доповненої та віртуальної реальності для аналізу біомеханіки рухів, застосування штучного інтелекту для прогнозування адаптаційних реакцій спортсменів, впровадження мобільних застосунків для контролю фізичних параметрів забезпечує інтерактивність навчання та покращує засвоєння матеріалу [2, с. 89].

Врахування медико-біологічних дисциплін у навчальних програмах має надзвичайне значення з погляду створення глибокого та обґрунтованого розуміння студентами фізіологічних аспектів функціонування людського організму, що відіграє критичну роль у підготовці майбутніх учителів фізичної культури відповідно до високих професійних стандартів. В рамках даного контексту використання міждисциплінарного підходу та інтеграції фізичної культури з медико-біологічними дисциплінами є важливим для розгляду даної сфери як ключового компонента здоров'я та рухового розвитку [3, с. 1276].

Інтеграція знань із вікової фізіології, біомеханіки, спортивної медицини, біохімії та нутриціології у навчальний процес дозволяє забезпечити комплексний підхід до побудови тренувальних програм, оптимізації навантажень і зниження ризику травматизації [2, с. 89].

Вивчення таких предметів, як анатомія та фізіологія, стає ключовим для забезпечення цілісного підходу до розвитку фізичної активності та здоров'я учнів. Інтеграція новітніх технологій та інтерактивних завдань на заняттях з анатомії та фізіології сприяє покращенню процесу навчання та зрозумінню матеріалу студентами. Це дозволяє створити захопливе та ефективне навчальне середовище, де здобувачі освіти можуть активно взаємодіяти з матеріалом, використовуючи сучасні технології, що сприяє поглибленню їхніх знань та розвитку аналітичних навичок [3, с. 1274].

Знання фізіологічних механізмів регуляції різних функцій організму має важливе значення в розумінні перебігу відновлювальних процесів під час та після напруженої м'язової роботи. Медико-біологічні методи дослідження дозволяють визначити динаміку розвитку організму людини в процесі фізкультурно-спортивної

діяльності, виявити природні механізми формування та вдосконалення рухових умінь і якостей, їхнє пристосування до фізичних та психічних навантажень, дізнатися про функціональні можливості організму, механізми їхнього використання та мобілізацію в процесі фізкультурно-спортивної діяльності. Медико-біологічні показники є основою визначення фізичних навантажень, інтенсивності тренувального та змагального процесів. Вони дозволяють контролювати фізкультурно-спортивну діяльність для того, щоб вона не завдавала шкоди здоров'ю, а сприяла його зміцненню, допомагала раціонально вибудувувати тренувальний процес та визначала необхідність фізичного та психічного відпочинку людини [1, с. 78].

Навчальні дисципліни медико-біологічного спрямування є фундаментом для формування фахових компетентностей у майбутніх фахівців фізичної культури і спорту, забезпечуючи наукове розуміння процесів, що відбуваються в організмі під час фізичних навантажень. Міждисциплінарна інтеграція анатомії, фізіології, біомеханіки, біохімії та вікової морфофункціональної підготовки сприяє цілісному сприйняттю професійної діяльності, підвищує ефективність освітнього процесу та створює передумови для глибшого засвоєння знань [5, с. 93].

Без розуміння нормального перебігу медико-біологічних та фізіологічних процесів в організмі людини фахівці в галузі фізичної культури та спорту не можуть правильно оцінювати функціональний стан організму людини та її працездатність в умовах рухової діяльності [1, с. 78].

У фізкультурно-спортивній діяльності склалася чітка система використання медико-біологічних методів дослідження в контексті вивчення функціонування внутрішніх органів (серця, легень, шлунка, головного мозку тощо), систем (кістково-м'язової, травної, дихальної, кровообігу, нервової діяльності, нейрогуморальної регуляції), організму людини загалом [1, с. 78].

Відповідно до цілей наукового застосування медико-біологічні методи дослідження поділяються на діагностичні (методи дослідження стану організму), прогностичні (методи дослідження можливих результатів, наслідків фізкультурно-спортивної діяльності), реабілітаційні (методи функціонального відновлення систем організму після граничних та позаграничних фізичних та психічних навантажень) [1, с. 78].

Майбутні учителі фізичної культури, крім того що, освоюють анатомію та фізіологію, також засвоюють елементи біомеханіки. Це допомагає їм краще розуміти фізичні можливості та обмеження людського тіла під час рухової активності та спортивних занять [3, с. 1274].

Погляд на фізичну культуру та медико-біологічні дисципліни як взаємодоповнюючих робить їх важливими для вчителя фізичної культури, який виступає не лише як вчитель спорту, але й як вихователь здоров'я. Він відіграє роль ключового фігуранта, співпрацюючи з іншими учасниками шкільного середовища для впровадження інтегрованих проєктів, спрямованих на підтримку здоров'я [3, с. 1274].

Проєктна діяльність розглядається як один із перспективних методів, що дозволяють забезпечити інтеграцію знань у процесі навчання [4, с. 188].

Набуття знань, вмінь та навичок через проєктну діяльність у процесі вивчення медико-біологічних дисциплін в контексті міждисциплінарного підходу сприяють забезпеченню подальшої якісної професійної підготовки майбутніх вчителів фізичної культури.

Відповідно до педагогічного тлумачення, проєктна діяльність – це цілеспрямована діяльність, пов'язана з розробленням та реалізацією проєкту, яка має чітко окреслену мету, етапи та результати. Для студентів факультету фізичного виховання проєктами можуть бути, наприклад: розробка фрагменту навчальної програми з фізичної культури для певної вікової групи; створення тренувального плану для спортсменів конкретної спеціалізації; проведення дослідження щодо впливу певного виду вправ на показники здоров'я учнів; організація і проведення спортивно-масового заходу; розробка рекреаційного фітнес-проєкту для громади тощо. Спільним у цих

різномірних завданнях є потреба залучення знань з різних галузей від педагогіки і методики до медицини та фізіології [4, с. 189].

Основу пріоритетності складає наявність міждисциплінарного взаємозв'язку через проєктну діяльність, що обумовлює логічну структуру послідовного набуття компетенцій у процесі вивчення медико-біологічних дисциплін.

Анатомічні знання інтегруються в проєктну діяльність при плануванні вправ, аналізі техніки рухів, оцінюванні положення тіла тощо. Інтеграція спортивної морфології у проєкти проявляється, коли завдання потребує оцінити або відстежити морфологічний стан чи зміни. Отже, інтеграція анатомії та спортивної морфології у проєктну роботу дозволяє студентам більш усвідомлено підходити до питань фізичного розвитку і підготовки, спираючись на об'єктивні дані про будову тіла і її зміни [4, с. 189].

Біохімічні знання інтегруються як пояснювальна база у проєкти, що стосуються планування тренувань, харчування, контролю відновлення і здоров'я спортивної фізичного виховання і спорту доповнює біохімію, переводячи рівень аналізу з молекулярного на рівень організму та його систем. Інтеграція фізіології у проєкти проявляється постійно, адже будь-який практичний захід у сфері фізичної культури і спорту має фізіологічний вимір. У професійній підготовці вчителів фізичної культури і спорту біомеханічні знання займають особливе місце, адже вони пов'язані з методикою навчання рухам і вдосконалення техніки вправ. Інтеграція біомеханіки у проєктну діяльність відбувається тоді, коли проєкт орієнтований на аналіз або оптимізацію рухових дій, або на забезпечення безпечних умов виконання вправ [4, с. 190].

Біомеханічні знання тісно пов'язані з профілактикою травматизму та забезпеченням безпеки під час занять фізкультурою [4, с. 190].

Слід зазначити, що в контексті вивчення медико-біологічних дисциплін одним із важливих аспектів є рефлексивна відповідальність до формування необхідної компетентності, що передбачає набуття спеціальних компетенцій, які є пріоритетними для майбутньої фахової діяльності.

Інтеграція природничо-наукових дисциплін (анатомії, спортивної морфології, біохімії, фізіології, біомеханіки) у проєктну діяльність майбутніх фахівців фізичної культури і спорту забезпечує формування цілісної картини професійної діяльності: студент розглядає реальну проблему (тренування, виховання, оздоровлення) з різних сторін – і з біологічної, і з педагогічної, і з методичної. Інтеграція дисциплін позитивно впливає на мотивацію студентів. [4, с. 191].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Пріоритетні компетенції становлять формування комплексного набуття анатомо-фізіологічних компетенцій (будова тіла й функціональний стану людини), знань з морфології (морфофункціональні особливості розвитку), компетенцій з біомеханіки з метою формування знань щодо цілісної уяви про рухову функцію, базових знань, вмінь та навичок з основ здоров'я, гігієни, які є необхідними та практично значущими до використання здоров'язбережувальних технологій у фаховій діяльності і передбачають формування комплексної готовності майбутніх вчителів фізичної культури до здійснення ефективної професійної діяльності.

Таким чином, інтеграція пріоритетних компетенцій з медико-біологічних дисциплін у професійну підготовку майбутніх вчителів фізичної культури є базовою передумовою для ефективного здійснення теоретико-практичного навчання і представляє значущість щодо формування комплексної професійної компетентності та педагогічної майстерності з метою перспективної самореалізації та готовності до навчання впродовж життя.

Перспективою подальших досліджень є інтеграція цифрових технологій у медико-біологічні дисципліни в освітньому процесі фахової підготовки майбутніх вчителів фізичної культури.

Список використаних джерел

1. Денисовець Т. М., Квак О. В., Гогоць В. Д., Хоменко П. В. Медико-біологічні аспекти фізичної підготовки здобувачів закладів вищої освіти. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. 2024. Вип. 3 (175). С. 76–81.
2. Денисовець Т., Хоменко П., Олефір Д. Синергія медико-біологічних дисциплін і атлетизму як основа професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та спорту. *Витоки педагогічної майстерності*. 2025. Вип. 35. С. 86–91.
3. Лівак П. Є. Методична система навчання медико-біологічних дисциплін майбутніх учителів фізичної культури. *Наукові інновації та передові технології. Серія: «Управління та адміністрування», «Право», «Економіка», «Психологія», «Педагогіка»*. 2024. № 6 (34). С. 1265–1278.
4. Маркова О., Логвінова Я. Інтеграція природничих наук у проектну діяльність майбутніх фахівців з фізичної культури і спорту. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2025. Вип. 219. С. 187–193.
5. Омельчук О. В., Білик В. Г., Приймаков О. О., Василенко К. С., Книш С. І. Дисципліни медико-біологічного спрямування як основа професійної підготовки фахівців фізичної культури та спорту: методичні аспекти інтеграції анатомії, фізіології, біомеханіки, біохімії та вікової морфологічної підготовки. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*. 2025. Вип. 6 (193). С. 90–94.
6. Сококонь О. А., Донець О. В. Інтегроване навчання при підготовці фахівців з фізичного виховання у закладах вищої освіти. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури /Фізична культура і спорт/*. 2019. Вип. 11 (119). С. 166–169.

References

1. Denysovets, T. M., Kvak, O. V., Hohots, V. D., Khomenko, P. V. (2024). Medyko-biologichni aspekty fizychnoi pidhotovky здobuvachiv zakladiv vyshchoi osvity [Medical and biological aspects of physical training of students of higher education institutions]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova – Scientific Journal of the M. P. Drahomanov National Pedagogical University*, 3 (175), 76–81 [in Ukrainian].
2. Denysovets, T., Khomenko, P., Olefir, D. (2025). Synerhiia medyko-biologichnykh dystsyplin i atletyzmu yak osnova profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv fizychnoi kultury ta sportu [Synergy of medical and biological disciplines and athletic training as a foundation for the professional training of future specialists in sports sciences and physical education]. *Vytoky pedahohichnoi maisternosti – Origins of Pedagogical Excellence*, 35, 86–91 [in Ukrainian].
3. Livak, P. Ye. (2024). Metodychna systema navchannia medyko-biologichnykh dystsyplin maibutnikh uchyteliv fizychnoi kultury [Methodological system of teaching medical and biological disciplines to future physical education teachers]. *Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnologii. Seriya: Upravlinnia ta administruvannia, Pravo, Ekonomika, Psykholohiia, Pedahohika – Scientific Innovations and Advanced Technologies. Series: Management and Administration, Law, Economics, Psychology, Pedagogy*, 6 (34), 1265–1278 [in Ukrainian].
4. Markova, O., Lohvinova, Ya. (2025). Intehratsiia pryrodnychkh nauk u proiektnu diialnist maibutnikh fakhivtsiv z fizychnoi kultury i sportu [Integration of natural sciences into the project activities of future physical culture and sports specialists]. *Naukovi zapysky. Seriya: Pedahohichni nauky – Scientific Notes. Series: Pedagogical Sciences*, 219, 187–193 [in Ukrainian].
5. Omelchuk, O. V., Bilyk, V. H., Pryimakov, O. O., Vasylenko, K. S., Knysh, S. I. (2025). Dystsypliny medyko-biologichnoho spriamuvannia yak osnova profesiinoi pidhotovky fakhivtsiv fizychnoi kultury ta sportu: metodychni aspekty intehratsii anatomii, fizioloiii, biomekhaniky, biokhimii ta vikovoї morfofunktsionalnoi pidhotovky [Medical and biological disciplines as a basis for professional training of physical culture and sports specialists: methodological aspects of integration of anatomy, physiology, biomechanics, biochemistry and age-related morphofunctional training]. *Naukovyi chasopys Ukrainskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova – Scientific Journal of the Mykhailo Drahomanov Ukrainian State University*, 6 (193), 90–94 [in Ukrainian].
6. Sokokon, O. A., Donets, O. V. (2019). Intehrovane navchannia pry pidhotovtsi fakhivtsiv z fizychnoho vykhovannia u zakladakh vyshchoi osvity [Integrated learning in the training of physical education professionals in higher education institutions]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoi kultury /Fizychna*

Larina T.

Candidate of Pedagogical Sciences,
Senior Lecturer at the Department of Pedagogics,
Psychology, Primary, Preschool Education
and Educational Institution Management
Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian University
tatjanalarina6@gmail.com
orcid.org/0009-0006-9398-8864

**INTEGRATION OF PRIORITY COMPETENCIES OF MEDICAL
AND BIOLOGICAL DISCIPLINES INTO PROFESSIONAL TRAINING
OF FUTURE PHYSICAL EDUCATION TEACHERS'**

The integration of priority competencies of medical and biological disciplines into professional training of future physical education teachers' is considered. The aim of research was to provide a theoretical analysis and substantiate the significance of integrating priority competencies of medical and biological disciplines into professional training of future physical education teachers. A structural and logical analysis of the acquisition of competencies of medical and biological disciplines of future physical education teachers' within the educational process identified the key aspects of the significance of priority competencies in medical and biological disciplines for their professional training, that highlight the issue of integrate theoretical and practical competencies of medical and biological disciplines to enhance the quality of comprehensive training of future specialists. It was determined that one of the key aspects in the training of future physical education teachers is the holistic integration of medical and biological disciplines, which ensures a deeper understanding of the patterns of bodily functioning during physical activity and corresponds to the principles of integrative learning oriented toward a comprehensive vision of professional activity. The importance of using an interdisciplinary approach was considered, and it is revealed that the interdisciplinary integration of anatomy, physiology, biomechanics, biochemistry, and age-related morphofunctional training contributes to a holistic understanding of professional activity, enhances the effectiveness of the educational process, and creates prerequisites for deeper knowledge acquisition. The project-based activity was analyzed as one of the promising methods that enables the integration of knowledge in the professional training of future physical education teachers. The practical significance of acquiring competencies of medical and biological disciplines was substantiated within the context of an interdisciplinary approach with the prospect of effectively using health-preserving technologies in the professional activity of future physical education teachers. The importance of integrating priority competencies of medical and biological disciplines into the professional training of future physical education teachers was revealed, which serves as a fundamental prerequisite for the comprehensive readiness of future physical education teachers to develop pedagogical mastery in the context of prospective self-realization and readiness for lifelong learning.

Key words: integration of priority competencies of medical and biological disciplines, integrative learning, interdisciplinary approach, professional training, future physical education teachers, comprehensive professional competence.

Отримано редколегією / Received: 27.02.2026

Прорецензовано / Revised: 12.03.2026

Опубліковано / Published: 27.03.2026